

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/109/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244600
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1111244600.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Michaely Královej v právnej veci navrhovateľa: U. E., narodený XX.XX.XXXX, bytom P. P. X, G., zastúpený advokátskou kanceláriou: FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského č. 2, IČO: 35 955 341, za ktorú koná konateľ JUDr. Daniel Futej, CSc., proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene Národná banka Slovenska, Bratislava, so sídlom Imricha Karvaša č. 1, o náhradu škody v sume 1.293,16 € s príslušenstvom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 24. októbra 2014, č. k. 18 C 8/2013-139, a na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 10. decembra 2014, č. k. 18 C 8/2013-185 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.10.2014, č. k. 18C/8/2013-139 potvrdzuje.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10.12.2014, č. k. 18C/8/2013-185, potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Rozsudkom zo dňa 24.10.2014, č. k. 18 C 8/2013-139, zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody v sume 1.293,16 € s príslušenstvom, titulom nesprávneho úradného postupu Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad PODIELOVÝM DRUŽSTVOM SLOVENSKEJ INVESTÍCIE (ďalej len „Družstvo“) podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej iba „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Súčasne napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Zároveň prvostupňový súd odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie vo výroku, ktorým zamietol návrh na zaplatenie sumy 1.293,16 € s príslušenstvom odôvodnil tým, že v prípade nesprávneho úradného postupu môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi normami pre jeho konanie alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľ bol členom Družstva, do tohto družstva vložil členský vklad a ďalšie členské vklady (vydokladoval), avšak vzhľadom na jeho rozhodnutie o vystúpení z Družstva jeho členstvo zaniklo rozhodnutím predstavenstva Družstva podľa čl. 16 ods. 3 Stanov Družstva, čím navrhovateľovi vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu (žiadosť o vystúpenie z družstva a potvrdenie o zániku členstva nepredložil). Úrad pre finančný trh rozhodnutím zo dňa 21.03.2002 schválil Družstvu Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným Úradu dňa 16.04.2003 o schválenie

jeho dodatku. Úrad pre finančný trh Družstvo oboznámil o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 122 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cenných papieroch“) a zároveň Družstvo upozornil, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt, pretože úrad vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ale nie dohľad nad celkovou činnosťou družstva. Dňa 02.06.2008 uzavrelo Družstvo s Obchodníkom s cennými papiermi Capital Invest, o. c. p., zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa Obchodník s cennými papiermi ako obhospodarovateľ zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz. Obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 % ročne. S investíciami vloženými do Družstva, ktoré tvorili vklady členov Družstva mal právo disponovať výhradne Capital Invest, o. c. p. na základe zmluvy o riadení portfólia, z ktorej vyplývali práva a povinnosti zmluvných strán uzatvorenej medzi Obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom. Zmluva bola ukončená zo strany Obchodníka s cennými papiermi výpoveďou zo dňa 30.03.2010. Po zániku záväzkového vzťahu medzi Družstvom a Obchodníkom s cennými papiermi, sa Družstvo domáhalo svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy voči Obchodníkovi s cennými papiermi rôznymi žiadosťami a výzvami na zaplatenie dlžných súm. Družstvo sa svojich nárokov voči Obchodníkovi s cennými papiermi nedomáhalo súdnou cestou. Družstvo finančné prostriedky, ktoré získalo od svojich členov neposkytovalo Obchodníkovi s cennými papiermi na základe zmluvy, kde by bola špecifikovaná výška poskytnutej sumy, ale zamestnanci Obchodníka s cennými papiermi priamo disponovali s peniazmi Družstva na základe udeleného súhlasu Družstvom. Na základe schváleného prospektu investície Úradom pre finančný trh UTF - 002/2002/ SPI zo dňa 21.03.2002, právoplatný dňa 28.03.2002, bolo Družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky 10 rokov. Prospekt investície bol informačným dokumentom, z obsahu ktorého investori získavali informácie pre ich investičné rozhodnutie. Zo Zmluvy o zriadení portfólia zo dňa 02.06.2008 mal súd preukázané založenie zmluvného vzťahu medzi Družstvom a Obchodníkom s cennými papiermi CAPITAL INVEST, o. c. p., a. s. Predmetná zmluva bola Obchodníkom s cennými papiermi vypovedaná listom zo dňa 30.03.2010 s účinnosťou od 01.05.2010. Po tomto úkone Družstvo listom zo dňa 15.04.2010 požiadalo Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o. c. p., a. s. V tomto čase Družstvo však nepodalo žalobu voči Obchodníkovi s cennými papiermi o náhradu škody, ale žiadalo Národnú banku Slovenska aby situáciu riešila. Na základe zisteného skutkového stavu do 01.06.2010 - Národná banka Slovenska ako aj jej právny predchodca Úrad pre finančný trh v súlade so zákonom o cenných papieroch postupovali správne vo vzťahu k Družstvu, ktoré bolo Národnej banke Slovenska povinné predkladať polročné správy o svojom hospodárení. Z obsahu správ nevyplyvali žiadne informácie o prípadnej zhoršenej finančnej situácii Družstva a ani po rokovaní so štatutárom Družstva ako aj s ostatnými štatutármi dcérskych spoločností družstva. Družstvo až listom doručeným Národnej banke Slovenska dňa 15.04.2010 požiadalo Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu Obchodníka s cennými papiermi potom, čo mu tento vypovedal zmluvu o zriadení portfólia. Z obsahu listinných dôkazov, ako aj z obsahu výpovede splnomocneného zástupcu odporcu mal okresný súd preukázané, že Národná banka Slovenska vykonala v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u Obchodníka s cennými papiermi dohľad na mieste, pričom v tomto období vyzvala Družstvo listom zo dňa 20.04.2010, aby predložilo žiadosť o schválenie dodatku prospektu investície tak, aby Družstvo mohlo pokračovať v zhodnocovaní finančných prostriedkov, keďže Národná banka Slovenska zistila, že podstatná časť prospektu investície sa stala neaktuálna. Z obsahu listinných dôkazov mal súd preukázané, že Družstvo predložilo Národnej banke Slovenska dňa 28.04.2010 žiadosť o schválenie dodatkov k prospektu investície. Týmto bolo začaté konanie, ktoré bolo podľa § 21 ods.1 písm. a/ zákona č. 747/2004 Z. z. prerušené rozhodnutím OPK-5664/1-2/2010 zo dňa 10.05.2010 na čas, kedy Družstvo bolo povinné odstrániť nedostatky žiadosti a žiadosť doplniť. Družstvo ani po opakovanom predĺžení lehoty na odstránenie väd žiadosti nedostatky neodstránilo, v dôsledku čoho Národná banka Slovenska rozhodnutím OPK -5664/1-5/2010 zo dňa 26.08.2010 konanie vo veci žiadosti o schválenie dodatkov k prospektu investície, zastavila. Rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska číslo GUV-1744/2010 zo dňa 08.12.2010, právoplatné 16.12.2010. Národná banka Slovenska súbežne začala voči Družstvu konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods. 4 zákona č.

566/2001 Z. z. za porušenie §129 ods. 3 v spojení s ustanovením § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ zákona o cenných papieroch, §125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch, rozhodnutím ODT -10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011, právoplatné 18.07.2011. Týmto rozhodnutím Národná banka Slovenska Družstvu zakázala predaj majetkových hodnôt, avšak nezakázala Družstvu vykonávať inú činnosť, keďže Národná banka Slovenska takéto kompetencie voči Družstvu ako podnikateľskému subjektu nemala. Národná banka Slovenska na základe získaných poznatkov o činnosti Družstva ako aj Obchodníka s cennými papiermi, podala dňa 27.07.2010 orgánom činným v trestnom konaní oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu. Podľa uznesenia Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, vyšetrovateľa odboru boja proti korupcii, č. k. ČVS: PPZ-153/BPK-B-2010 zo dňa 16. 11. 2010, bolo dňa 10.08.2010 začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a/ Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona. Súd vznik škody titulom nesprávneho úradného potupu posudzoval v zmysle § 9 zákona č.514/2003 Z. z. Navrhovateľ bol povinný preukázať zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad Družstvom, ktorého bol členom. Zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody musia byť splnené kumulatívne bez ohľadu na zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Navrhovateľ musí nesprávny úradný postup orgánu štátu spoľahlivo preukázať ako aj vznik škody v príčinnej súvislosti s nepravým úradným postupom štátneho orgánu. Podľa názoru súdu navrhovateľ nepreukázal, že by Národná banka Slovenska vo vzťahu k Družstvu nesprávne úradne postupovala. Práve naopak, v konaní bolo preukázané, že Národná banka Slovenska až od účinnosti zákona o cenných papieroch od 01.06.2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt - Družstvo, dodržiava schválený prospekt investície. Národná banka nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, nakoľko by konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v rozpore s ustanoveniami zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, so zákonom o cenných papieroch a zákonom č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom. Súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu, že nepreukázal už prvú z troch podmienok vzniku zodpovednosti za škodu a to nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska, preto súd sa už dôvodu hospodárnosti konania v konaní ani nezaoberal ostatnými podmienkami vzniku zodpovednosti štátu, výškou škody a príčinnou súvislosťou. Činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt je zákonom o cenných papieroch regulovaná len čiastočne v § 126 až § 130 zákona o cenných papieroch. Alternatívne investičné možnosti začala v rámci Európskej únie regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady zo dňa 08.06.2011, č. 2011/61/EÚ, o správcov alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení ES č. 1060/2009 a EÚ č. 1095/2010, ktorú podľa jej článku 66 ods. 1 majú členské štáty EÚ vrátane Slovenskej republiky prevziať do svojich právnych poriadkov do 22.07.2013. Prevzatie smernice sa má vykonať na základe vládneho návrhu novely zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších prepisov a zákona o cenných papieroch. Nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. Uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 11.04.2011, sp. zn. 3 K 95/2010 mal súd preukázané, že na majetok Družstva ako úpadcu bol vyhlásený konkurz. Do funkcie správcu bol ustanovený U. U. G. a veritelia Družstva boli vyzvaní na prihlásenie pohľadávok v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu. Je zrejmé, že vzhľadom na vznik nároku navrhovateľa voči Družstvu na vyplatenie vyrovnacieho podielu, navrhovateľ patril medzi skupinu veriteľov Družstva oprávnených prihlásiť si svoju pohľadávku do konkurzu, čo navrhovateľ formou prihlášky do konkurzu, urobil. Pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty popretá a z toho dôvodu sa navrhovateľ domáha určenia jej oprávnenosti incidenčnou žalobou voči správcovi konkurznej podstaty. Konkurz vyhlásený na majetok Družstva, rovnako ako konanie o incidenčnej žalobe nie sú toho času právoplatne ukončené. Súd zistil, že na tunajšom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 19 C 56/2011, v ktorom si Družstvo uplatňuje titulom náhrady škody za nesprávny úradný postup odporcu nárok na náhradu škody, ktoré rovnako nie je právoplatne skončené. Podľa ustálenej súdnej judikatúry, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Cz 110/84 (publikovaného vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 4/87), ktorá je s poukazom na závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.05.2006, sp. zn. 4 Cdo 199/2005, naďalej aplikovateľná a rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 25 Cdo 1404/2004 platí, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. ako aj zákona č. 514/2003 Z. z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napríklad titulom vydania bezdôvodného

obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. S poukazom na tieto skutočnosti považoval prvostupňový súd žalobu za predčasnú. Okresný súd návrh navrhovateľa zamietol aj z dôvodu, že ako bývalý člen Družstva, ktorý sa stane v dôsledku nevyplatených finančných prostriedkov Družstvom veriteľom Družstva si svoje nároky na náhradu škody môže uplatniť v zmysle § 243a ods. 4 zákona č. 513/1991 Zb. (ďalej len „Obchodného zákonníka“) za splnenia podmienok vzniku škody voči členom predstavenstva Družstva alebo členom kontrolnej komisie Družstva podľa § 244 Obchodného zákonníka. V danom prípade je právne relevantným prípadným nesprávnym úradným postupom, ktorého by sa mohla Národná banka Slovenska dopustiť zanedbaním dohľadu len vo vzťahu k dohliadanému subjektu, ktorým je Družstvo. Len v prípade takéhoto nesprávneho úradného postupu by prichádzalo do úvahy, že v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom by navrhovateľovi vznikla škoda. Navrhovateľ poukazoval na to, že mu vznikla škoda aj v príčinnej súvislosti so zanedbaním dohľadu zo strany Národnej banky Slovenska nad činnosťou Obchodníka s cennými papiermi, pričom uviedol, že Družstvo poskytovalo finančné prostriedky potom, ako ich získalo od navrhovateľa Obchodníkovi s cennými papiermi na základe zmluvy o riadení portfólia. Medzi Družstvom a Obchodníkom s cennými papiermi tak vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého boli obaja účastníci zmluvy povinní plniť si z uzavretej zmluvy. Ak Družstvo zistilo, že Obchodník s cennými papiermi si svoje povinnosti, vyplývajúce mu zo zmluvy neplní, bolo jeho povinnosťou domáhať sa súdnou cestou pohľadávok, na ktoré malo na základe uzavretej zmluvy nárok. Len v prípade, ak by sa Družstvo svojej pohľadávky nedomohlo voči Obchodníkovi s cennými papiermi titulom nároku vyplývajúceho zo zmluvy, bolo by možné (teoreticky) dospieť k záveru, že Družstvu vznikla škoda v súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska spočívajúcom v zanedbaní dohľadu nad Obchodníkom s cennými papiermi.

V priamej príčinnej súvislosti s prípadným preukázaným nesprávnym úradným postupom nad dohliadaným subjektom - Obchodníkom s cennými papiermi mohla vzniknúť škoda len na strane Družstva, čo je však subjekt odlišný od navrhovateľa. Prípadný nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska vyplývajúci z dohľadu nad Obchodníkom s cennými papiermi je v danom prípade právne irelevantný, pretože na strane navrhovateľa nedošlo k vzniku škody v priamej príčinnej súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska spočívajúcom v zanedbaní dohľadu na Obchodníkom s cennými papiermi, preto sa súd takýmto prípadným nesprávnym úradným postupom ani nezaoberal. V konaní nebolo preukázané, že by odporca nesprávne úradne postupoval tým, že riadne nevykonával bankový dohľad nad uvedenými subjektmi. Družstvo bolo dohliadaným subjektom len v obmedzenom rozsahu (dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt) v súlade s § 125 až § 128 zákona o cenných papieroch.

V súlade s uvedenými stanovami Úrad pre finančný trh schválil Družstvu Prospekt investície, pričom posudzoval len jeho úplnosť (§ 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 zákona o cenných papieroch), posudzoval, či obsahuje všetky údaje a vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedali príslušné orgány Družstva. Odporca tiež preukázal, že nebolo v právomoci Národnej banky Slovenska schvaľovať zmluvu o riadení, resp. portfólia. Prospekt investície mal podľa zákona obsahovať len zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyt výrobkov navrhovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje (podstatná náležitosť podľa § 128 ods. 1 písm. a/ bodu 10 zákona o cenných papieroch). Národná banka Slovenska nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, pretože v takom prípade by došlo k prekročeniu jej kompetencií. Národná banka Slovenska až od 01.06.010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície. Štát (Slovenská republika) nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti Družstva a jeho majetkovoprávných vzťahov, v ktorých má Družstvo autonómne postavenie. Vnútorne vzťahy Družstva sa spravovali v danom čase stanovami Družstva a Obchodným zákonníkom. Navrhovateľ ako člen Družstva (t.j. podnikateľského subjektu) neinvestoval predmetné peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemal žiaden vplyv, ale práve naopak členská schôdza je najvyšším orgánom Družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti Družstva, kontrolujú činnosť Družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a Stanov Družstva. Navrhovateľ nepreukázal, že počas členstva v Družstve realizoval svoje oprávnenia vyplývajúce mu z členstva tak, že by aktívne zasahoval do činnosti Družstva za účelom odvrátenia hrozacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov Družstva.

Rozhodnutie vo výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľa na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie odôvodnil vecne tým, že verejná ponuka majetkových hodnôt nie je regulovaná smernicou EÚ 2003/71/ES -

smernicou o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES, na znenie ktorej sa navrhovateľ odvoláva v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Alternatívne investičné možnosti, medzi ktoré je možné zahrnúť aj činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt začala v rámci EÚ regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady zo dňa 08.07.2011, č. 2011/61/EÚ, o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadením (ES) číslo 1060/2009, (EÚ) číslo 1095/2010. Rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie o položených otázkach nie je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej z dôvodu uvedeného vyššie ako aj na základe zhodnotenia dokazovania vo veci samej a z tohto dôvodu sa neobrátil na Súdny dvor Európskej únie ako aj z dôvodu, že prvostupňový súd nie je súdom, proti ktorému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva a z tohto dôvodu mu táto povinnosť obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie nevplyva, nakoľko táto povinnosť vyplýva po zhodnotení skutkových okolností len súdu voči ktorému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O. s. p., avšak úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnil a v konaní mu ani žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie dôvodiac tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.). Rozsudok súdu prvého stupňa navrhol v napadnutom výroku zmeniť a jeho návrhu vyhovieť, prípadne rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania. Vo svojom odvolaní navrhovateľ namietal, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j. že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedol, že sa spoliehal na riadny výkon dohľadu zo strany Národnej banky Slovenska, pretože nemohol predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp. že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporcu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval a postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na odporcu z hľadiska stability a ochrany investície spoľahol. Argument odporcu, že upozornil Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, označil za úplne irelevantný, nakoľko nemohol mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska spočívajúcom v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon o cenných papieroch. Za obzvlášť nepochopiteľný navrhovateľ považoval záver súdu prvého stupňa, že sa mal viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelym", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebol "bdelý", keď mu nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani Obchodníka s cennými papiermi, ktorými mohol zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami, k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť. Tým, že súd návrh zamietol aj z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti, resp. z dôvodu, že k nezákonnému postupu zo strany odporcu nedošlo, odobril podľa jeho názoru výklad zákona o cenných papieroch, ktorý úplne popiera zmysel právnej úpravy dohľadu, nakoľko takýto výklad umožňuje, aby aj v budúcnosti dochádzalo k porušovaniu zákona na úkor občanov, ktorí ako vhodné a zákonom chránené zhodnotenie ich finančných prostriedkov zvolia ich investovanie v rámci subjektov dohliadaných odporcom, čím je takéto investovanie dané na úroveň investovania do nebankových spoločností, pretože nepoživajú ochranu zákona, ktorý ich má chrániť aj prostredníctvom odporcu. Dôvodil, že povinnosťou Národnej banky Slovenska podľa § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 01.05.2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj Obchodník s cennými papiermi, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska, napriek tomu, že

odporca v priebehu celého konania tvrdil opak, a preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní, povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investície vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a Obchodníkovi s cennými papiermi, pričom povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých, ktoré vyplývajú z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou Obchodníka s cennými papiermi, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľa. Poukázal na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 7 C 206/2011 bolo výpoveďou svedka C.. K. L., N., preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorá v tom čase akcionársky vlastnila Obchodníka s cennými papiermi. Z toho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s Obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom a Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po tomto vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmieniek, a to zmieniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a. s., CI Reality, s. r. o. a GLOBAL production s. r. o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a. s. Vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, C.. G. Č., vtedajší predseda predstavenstva Obchodníka s cennými papiermi. Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING, a. s., a Obchodníkom s cennými papiermi a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči Obchodníkovi s cennými papiermi, v ktorom konštatovala, že Obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, ani po vydaní tohto rozhodnutia, okrem udelenej pokuty v sume cca 10.000,- €, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť Obchodníkovi s cennými papiermi alebo Družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť Obchodníkovi s cennými papiermi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo Obchodníka s cennými papiermi). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj Obchodníka s cennými papiermi podľa navrhovateľa vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohol rozpoznať riziko svojej investície, resp. že túto investíciu mu banka svojím zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázal tiež na to, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 04.03.2011 Obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva jej tolerovanie porušovania právnych predpisov v prípade Obchodníka s cennými papiermi minimálne od roku 2008 do roku 2011 a v prípade Družstva dokonca od roku 2007 do roku 2011. V odvolaní ďalej uviedol, že Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investície, pričom ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu investície až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu investície boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, spätne k 31.12.2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27.08.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 01.10.2009. Údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt, základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva boli neaktuálne už k 31.12.2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojím konaním porušovalo § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31.12.2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy činnosť Družstva zakázala. Navrhovateľ ďalej dôvodil, že žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu, a to ani vtedy, ak navrhovateľ doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu a prvostupňového súdu povinný mu dané plnenie vrátiť s tým, že ani zákon č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje a dokonca, ani nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či

inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania a súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť, je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Taktiež namietal, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania, neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O. s. p., s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.01.2012, sp. zn. 6 M Cdo 11/2010.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne a právne správny potvrdiť. Poukázal na to, že prvostupňový súd vo veci postupoval maximálne zodpovedne, vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu veci, riadne zabezpečil listinné dôkazy iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach, mal k dispozícii aj 11 právoplatných rozhodnutí Národnej banky Slovenska, z ktorých jej úradný postup podrobne vyplýva. Z jeho činnosti mu boli známe aj iné dôležité skutočnosti z dôvodu prebiehajúcich konaní v skutkovo a právne analogických veciach na súde prvého stupňa. Na základe správneho zistenia a posúdenia skutkového i právneho stavu veci potom dospel k správemu, logickému a riadne odôvodnenému rozhodnutiu. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/2003, III. ÚS 209/2004, I. ÚS 241/2007, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Cdo 58/2012). Dôvodil, že podstatou práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na úspech v konaní, a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstavám navrhovateľa. Jeho tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za denegatio iustitiae, označil za účelové. Zároveň uviedol, že navrhovateľ sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba odďaľujú vydanie rozhodnutia vo veci a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje a navrhovateľ nevyužil všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodal žiadny návrh proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Poukázal na to, že kompetencie Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy Slovenskej republiky a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Konštatoval, že Národná banka Slovenska postupovala v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobila žiadne prietahy a pri svojom postupe voči Družstvu a aj Obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonné pravidlá, zakotvené v ustanoveniach zákona o dohľade nad finančným trhom a zákona o cenných papieroch. Navrhovateľ mohol požiadať Národnú banku Slovenska o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom a muselo mu byť známe, že s investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov s tým, že Národná banka Slovenska môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu. Až od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla Národná banka Slovenska dohliadať na to, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Uviedol, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zákona č. 558/2008 Z. z. stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 01.01.2009 a počas celej doby od vyhlásenia verejnej

ponuky majetkových hodnôt štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície a informácie. Podklady, ktoré má Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností, pričom žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať, nakoľko vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa § 129 ods. 1 písm. b/ zákona o cenných papieroch spočívajúcu v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov. Preto za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom Družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na to, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Národná banka Slovenska mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt podľa § 126 až § 130 zákona o cenných papieroch, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého § 130 zákona o cenných papieroch, pričom tieto informácie Národná banka Slovenska nepotvrdovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s bývalými ustanoveniami § 129 a § 130 zákona o cenných papieroch a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že vo vzťahu k Družstvu bola Národná banka Slovenska nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, nedopustila sa žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zákonom č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou Slovenskej republiky. Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29 Cdo 4968/2009, na ktorý poukázal navrhovateľ, odporca uviedol, že tento primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, pričom z jeho odôvodnenia zároveň vyplýva, že nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ustanovení § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní. V prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nevymáhateľnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku škody štátom odvíja odo dňa, keď poškodený dostal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia súdu bez ohľadu na to, že nebolo vydané rozhodnutie o zrušení konkurzu. Zodpovednosť štátu v prípade, ak existuje iný dlžník, je teda zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna, ktorej sa štát nemôže zbaviť s tým, že musia byť najskôr využité všetky zákonné možnosti veriteľa voči iným dlžníkom a následne musia byť jednoznačne a nespochybniteľne súčasne preukázané všetky tri predpoklady tejto zodpovednosti za škodu. Navrhovateľovi doposiaľ nevznikla žiadna škoda a nemožno ani odhadnúť, v akej výške a kedy mu škoda v budúcnosti eventuálne vznikne, pretože vznik škody a jej výška závisí na výsledku konkurzného konania, prípadne likvidácie Družstva. Škoda môže vzniknúť až vtedy, ak sa právo veriteľa (navrhovateľa) voči dlžníkovi stane fakticky nevymáhateľným. K námietke navrhovateľa, že v konkurze na majetok Družstva a v súvisiacich incidenčných súdnych konaniach ani viac ako dva roky od vyhlásenia konkurzu nemajú veritelia ani len zistené pohľadávky, poukázal na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva zo 14.09.2011, v ktorom správca konkurznej podstaty konštatuje katastrofálny stav účtovníctva úpadcu, ktoré bolo vedené len do júla 2010 a po tomto dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne účtovné záznamy, účtovné doklady sú v neporiadku, mnohé z nich chýbajú a veľká časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez riadneho zaznamenania v účtovníctve, pričom pohľadávky neboli popreté z dôvodu, že by boli nedostatočne zdokladované, ale v dôsledku veľmi podozrivého hospodárenia úpadcu v období pred konkurzom. K námietkam navrhovateľa, ktorý vytýkal prvostupňovému súdu nevykonanie listinných dôkazov v súlade s § 129 ods. 1 O. s. p. uviedol, že v zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise oboznámil (vykonali), pričom presne špecifikoval, o aké doklady išlo. Pokiaľ aj v zápisnici výslovne neuviedol, že prečítal určité listiny alebo ich časti, tak súdu, ako aj procesným stranám, bol obsah všetkých listinných dôkazov dobre známy z inej činnosti prvostupňového súdu, pretože na Okresnom súde Bratislava I. sa vedú voči odporcovi stovky sporov a je podľa dostupných

informácií podaných cca 800 žalôb na rovnakom skutkovom a právnom základe. Navyše poukázal na to, že v súlade s § 121 O. s. p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, keď z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.02.2008, sp. zn. 1 Obo 283/2006, vyplýva, že dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať. Odporcovi je známe, že na Okresnom súde Bratislava I. sú proti nemu vedené stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe a vo všetkých sporoch majú navrhovatelia rovnakého právneho zástupcu. Vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6M Cdo 11/2010, na ktorý sa navrhovateľ v tejto súvislosti odvolával, poukázal na vyňatie jej argumentácie z kontextu citovaného rozhodnutia, pričom poukázal na jeho inú časť a skutočnosť, že zo zápisnice prvostupňového súdu jednoznačne vyplýva, že súd oboznámil (vykonal) jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise.

Navrhovateľ sa k vyjadreniu odporcu k jeho odvolaniu proti rozsudku súdu prvého stupňa už nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1, § 206 ods. 2 veta prvá, § 355 O. s. p. v znení účinnom od 01.05.2015), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), keď pre nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 1 O. s. p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem, súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa smerujúce tak proti napadnutému rozsudku ako aj proti napadnutému uzneseniu, nie sú dôvodné.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, pretože je vecne správny a keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, ods. 2 O. s. p.). Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery, vec rozhodol správne aj po právnej stránke. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z § 157 ods. 2 O. s. p. V ňom dal súd prvého stupňa jasnú a presvedčivú odpoveď na podstatnú otázku, prečo návrhu navrhovateľa na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nevyhovel. Dôkazy hodnotil v súlade s § 132 O. s. p. jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo.

Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo [porovnaj napríklad m. m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 59102/08), nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č. k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp. zn. 5 M Cdo 8/2008]. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (II. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

Je nepochybné, že navrhovateľ sa svojím návrhom zo dňa 22.12.2011 domáhal náhrady škody v sume 1.293,16 € s príslušenstvom podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti

s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska špecifikovaným v podanom návrhu na začatie konania, ktorý mal spočívať v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva, keď Družstvo porušovalo § 129 ods. 3 v spojení s ustanovením § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch. Národná banka Slovenska zasiahla až v máji 2011, kedy vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investície bola už od 31.12.2006 evidentná, v prijatí nedostatočných opatrení zo strany Národnej banky Slovenska po 24.08.2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má portfólio nedostatočne rozložené, t. j. že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s Obchodníkom s cennými papiermi, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať. Národná banka Slovenska prijala od 20.08.2008 do 04.03.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia, nedostatočné opatrenia a zapríčinila, že navrhovateľ nemohol rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteniach, že Obchodník s cennými papiermi poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ bol členom PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 784 717, toho času v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 11.04.2011, č. k. 3K 95/2010, právoplatným dňa 05.05.2011. Členstvo navrhovateľa v Družstve zaniklo a vzniklo mu právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu. V konaní nebolo sporné ani to, že správca konkurznej podstaty poprel pohľadávku navrhovateľa, navrhovateľ proti správcovi konkurznej podstaty úpadcu podal incidenčnú žalobu; konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené.

Z obsahu spisu je ďalej nepochybné, že dňa 02.06.2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o. c. p., a. s., Bratislava, Poľná č. 1, IČO: 35 828 749, ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ustanovenia § 43 zákona o cenných papieroch, predmetom ktorej (čl. I. bod 2 Zmluvy) bol záväzok Obchodníka s cennými papiermi hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva, v súlade so schválenými prospektami investícií, uschovávať a spravovať cenné papiere nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k Zmluve sa Obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia Družstva vo výške 8 % ročne.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy zo dňa 30.03.2010 zo strany Obchodníka s cennými papiermi Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV-274/2011, odobrala Obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb a rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt podľa § 144 ods. 4 písm. c/ zákona o cenných papieroch z dôvodu porušenia § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ zákona o cenných papieroch a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch.

Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľa na náhradu škody je § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z. z. v § 9 bližšie definuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah

do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z. z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie je. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, t. j. všeobecným ekvivalentom a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou (*damnum emergens*) sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnôžení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej

udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, či postup Národnej banky Slovenska v preskúmvanej veci bol nesprávny, je vymedzenie "správneho úradného postupu" a zistenie, že Národná banka Slovenska tento postup nezachovala, keď v danej veci mal nesprávny úradný postup spočívať aj v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva a na zistené nedostatky riadne a včas nereagovala. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak v posudzovanej veci úradným postupom je postup Národnej banky Slovenska ako orgánu štátu súvisiaci s výkonom štátnej (verejnej) moci, ktorý sa dotýka navrhovateľa, predovšetkým jeho individuálnych práv a povinností, tak neobstojí jeho námietka spočívajúca v tvrdení, že povinnosťou Národnej banky Slovenska bolo dohliadať na aktualizáciu Prospektu investície. Povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola Družstvu uložená s účinnosťou až od 01.01.2009, na základe novelizovaného § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v spojení s § 125c ods. 1, a preto sa na Národnú banku Slovenska nemohla vzťahovať povinnosť dohliadať na aktuálnosť Prospektu investície realizovanú pred týmto dátumom, t. j. pred 01.01.2009. Z toho potom vyplýva, že v rozhodnom období, t. j. do novelizácie zákona o cenných papieroch vykonanej zákonom č. 558/2008 Z. z. neexistovala povinnosť Družstva aktualizovať Prospekt investície. Z povahy veci je v tomto smere vylúčený aj dohľad zo strany Národnej banky Slovenska, keďže nebolo možné kontrolovať povinnosť, ktorá v rozhodnom čase neexistovala. Zároveň je potrebné uviesť, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície až od 01.06.2010, kedy boli novelou § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch vykonanej zákonom č. 129/2010 Z. z. rozšírené povinnosti Družstva, a preto pokiaľ Družstvo od 31.12.2006 do 01.06.2010 zo zákona takúto povinnosť nemalo, nemohla Národná banka Slovenska túto povinnosť skúmať ani prostredníctvom výkonu dohľadu, keď Družstvo samo osebe nebolo povinné Prospekt investície dodržiavať.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti, a preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplyvala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsoiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Nemohol by sa preto zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tie, ktoré jej konkrétnym spôsobom vyplývajú zo zákona, čo je proporcionálne s tým, že nemožno poskytovať ochranu štátnemu orgánu, ktorý si prisvojí pri aplikácii zákona viac práv.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a Obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia Družstva, čo v praxi znamenalo, že Obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu, dávalo pokyny na nákup, či predaj toho - ktorého finančného nástroja (čl. III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zákona o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient Obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Navrhovateľ si pritom ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom obchodov vykonávaných prostredníctvom Obchodníkov s cennými papiermi. Až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala Obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV-274/2011, vykonával Obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska a činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich

zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, teda riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania. Zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť Obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľovi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení Obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhliadnuc od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k Obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 08.01.2008, č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila Obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 500.000,- Sk (16.596,96 €), kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila Obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 300.000,- Sk (9.958,18 €) a následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrала Obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť nasledovné.

Navrhovateľ sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia vecí, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať výklad zákona, právne posúdenie vecí, či aplikáciu zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu, odlišný od subjektívneho očakávania účastníka, ktorého práv, či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny úradný postup podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Odvolací súd považuje za potrebné osobitne poukázať na to, že postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľ očakával a namietal ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporcov. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia. Z hľadiska zodpovednosti štátu môžu takéto rozhodnutia zakladať (za splnenia zákonných podmienok) zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, avšak navrhovateľ v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkal len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska. V tejto súvislosti je zároveň potrebné zdôrazniť, že všetky uvedené rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že subjektívne presvedčenie navrhovateľa o tvrdenej, avšak v konaní nepreukázanej, nesprávnosti úradného postupu a nedostatočnosti opatrení prijatých Národnou bankou Slovenska, ktorá nemá oporu v zákone, sa nemusí vždy legitímne zhodovať s objektívnou realitou.

V súvislosti s vyhlásením konkurzu uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 11.04.2011, č. k. 3 K 95/2010, právoplatným dňa 05.05.2011, na majetok Družstva ako úpadcu, odvolací súd uvádza, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči odporcov môže byť v občianskom súdom konaní uplatnený až vtedy, ak navrhovateľ nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní. Nakoľko si však navrhovateľ pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu, uplatnil v konkurznom konaní, škoda mu ešte nevznikla. Nárok na náhradu škody od štátu by mohol navrhovateľ uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal jej vydania v konkurznom konaní, keďže existencia pohľadávky uplatnenej v konkurznom konaní vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou konkurzu. V prejednávanej veci preto nie je daný ani ďalší predpoklad zodpovednosti štátu za škodu,

a to existencia samotnej škody (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.05.2006, sp. zn. 4 Cdo 199/2005).

Odvolačí súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľa v odvolaní týkajúcou sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nevykonával dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že súd účastníkov riadne oboznámil s obsahom listinných dôkazov založených v predmetnom spise, ako aj v opakujúcich sa dôkazov, spoločných pre všetky konania o náhrade škody vedených proti odporcovi.

Čo sa týka výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým krajský súd potvrdil odvolaním navrhovateľa napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 10.12.2014, č. k. 18 C 8/2013, je potrebné uviesť, že odvolacia námietka navrhovateľa o nesprávnom právnom posúdení veci spočíva v podstate v tom, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobu podal na súd pred 01.10.2012 (konkrétne dňa 22.12.2011), je v zmysle § 18ca zákona o súdnych poplatkoch nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, dokedy bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z toho vyvodzuje, že mu nevznikla poplatková povinnosť v súvislosti s podaným odvolaním proti rozsudku zo dňa 24.10.2014, č. k. 18 C 8/2013-139. Tento právny názor navrhovateľa však nie je správny.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca zákona o súdnych poplatkoch (Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01.10.2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- €.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď uznesením uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, aj keď konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (čo je predmetom konania v prejednávanej veci) bolo do 30.09.2012 od poplatku vecne oslobodené, a teda nebolo uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov. Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch, bola do sadzobníka vložená novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2012. Touto novelou bol tiež zrušený § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch, ktorým bolo od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody

spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Takéto súdne konanie teda nie je od 01.10.2012 oslobodené od poplatkov. To znamená, že navrhovateľ by nebol povinný zaplatiť poplatok za odvolanie iba v prípade, ak by odvolanie podal do 30.09.2012. Pretože odvolacie konanie sa začalo podaním odvolania proti rozsudku zo dňa 30.10.2014, č. k. 15 C 215/2011-206, až dňa 04.12.2014, t. j. za účinnosti zákona o súdnych poplatkoch v znení zákona č. 286/2012 Z. z., navrhovateľovi ako odvolateľovi (navrhovateľovi poplatkového úkonu - odvolania) vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20,- €.

Keďže odvolacia námietka navrhovateľa o nesprávnom právnom posúdení veci neobstojí, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac § 214 ods. 2, § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo, preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napríklad rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napríklad vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

Odporcovi úspešnému aj v odvolacom konaní odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ich náhradu nežiadal (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O. s. p.).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.